

Viltskadestatistik 2012

**Skador av fredat vilt
på tamdjur, hundar och gröda**

Innehåll

Inledning	1
Skador på tamdjur	2
Rovdjursangrepp på tamdjur	3
Vargangrepp på tamdjur	6
Lodjursangrepp på tamdjur	8
Björnangrepp på tamdjur	10
Örnangrepp på tamdjur	12
Bidrag till förebyggande åtgärder	14
Rovdjursangrepp på hund	16
Skada på gröda	18
Bidrag till förebyggande åtgärder	20

Författare: Karlsson. J, Danell. A, Månsson. J, Svensson. L, Hellberg R.

Version:1.0 Utgivningsdatum: 2013-03-20

Denna rapport kan beställas från Viltskadecenter, Grimsö forskningsstation SLU, 730 91 Riddarhyttan, tel. 0581-920 70. Den kan även laddas ned som PDF-dokument från Viltskadecenters webbplats: www.viltskadecenter.se

Omslagsbild: Johan Månsson

ISBN: 978-91-86331-53-5

Inledning

Staten får i mån av tillgång på medel lämna bidrag för att förebygga skador av vilt och ersätta inträffade skador. Detta regleras i Viltskadeförordningen (2001:724) och Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om bidrag och ersättningar för viltskador (NFS 2008:16) samt i Föreskrifter om bidrag och ersättning för rovdjursförekomst i samebyar (STFS 2007:9). Bidrag och ersättningar för viltskador utgår endast för vilt som inte får jagas under allmän jakttid.

Redovisningen av viltskadestatistiken är indelad i tre delområden:

1. **Tamdjur**
2. **Hund**
3. **Gröda**

I delområde *Tamdjur* redovisas bidrag till åtgärder som syftar till att förebygga skador av fredat vilt på tamdjur samt skador på tamdjur och beviljade ersättningar för dessa. Statistiken omfattar andra tamdjur än ren. För att ersättning för tamdjur som angripits av rovdjur ska utgå måste skadorna ha besiktigats av en besiktningsman som är förordnad av länsstyrelsen. Besiktningsmännen utbildas av Viltskadecenter.

I delområde *Hund* redovisas ersättning för uppkomna skador av rovdjur på hundar samt antalet hundar som dödats eller skadats av respektive rovdjursart under året. För att ersättning för hundar som angripits av tamdjur ska beviljas gäller samma principer som för tamdjur (se ovan).

I delområde *Gröda* redovisas bidrag till åtgärder som syftar till att förebygga skador av fredat vilt på gröda inom jordbruket och ersättningar för uppkomna skador på gröda samt vilka skadegörare som observerats. Även skador på gröda måste besiktigas av en besiktningsman för att ersättning ska kunna lämnas. Vid besiktningen bedömer besiktningsmannen storleken på skördebortfallet som orsakats av fredat vilt. Storleken på skördebortfallet ligger till grund för ersättningens storlek.

Sedan 2003 har statistiken inom delområdena Tamdjur, Hund och Gröda hämtats från den nationella databasen Rovdjursforum. Trender inom delområdena redovisas för perioden 2003 – 2012.

Rovdjursforum

Rovdjursforum är ett verksamhetsstöd åt länsstyrelserna som har tagits fram av Naturvårdsverket i samarbete med bland andra Viltskadecenter. I Rovdjursforum lagrar länsstyrelserna bland annat information om ärenden som rör bidrag till skadeförebyggande åtgärder och ersättningar för skador på tamdjur, hundar och gröda orsakade av fredat vilt. Rovdjursforum är Internet-baserad, vilket innebär att användare kan koppla upp sig mot den via bredband eller modem och lagra uppgifter eller ta del av det som finns lagrat. Den höga tillgängligheten gör det möjligt att snabbt registrera uppgifter om skador, samtidigt som andra användare kontinuerligt kan skapa sig en överblick. Rovdjursforum togs i bruk våren 2003. De som har tillgång till Rovdjursforum i dagsläget är tjänstemän på länsstyrelserna, Naturvårdsverket och Viltskadecenter.

Under 2010 påbörjade Naturvårdsverket framtagandet av ett nytt IT-system som ska ersätta Rovdjursforum. Det nya IT-stödet kommer även ha en publik del där allmänheten via en webbsida ska kunna ta del av rovdjursobservationer, skador på tamdjur, hund och gröda, med mera. Den nya databasen kommer dock tidigast att kunna tas i bruk under 2012.

Skador på tamdjur

Om statistiken

Redovisningen av beviljade bidrag till skadeförebyggande åtgärder och beviljade ersättningar för uppkomna skador grundas på beslut fattade under perioden 1 jan 2012 – 5 feb 2013 (dagen för uttag ur Rovdjursforum).

Bidrag till åtgärder som syftar till att förebygga skador av rovdjur på tamdjur går oftast till uppsättning av rovdjursstängsel kring beteshagar. De vanligaste stängseltyperna är femtrådigt elstängsel eller fårnät kompletterat med två eltrådar (en låg och en hög). Bidrag ges oftast bara till materialkostnaden, men ibland även till en del av arbetskostnaden. Bidrag kan även lämnas till andra former av såväl permanenta som akuta åtgärder. Sedan 1 januari 2009 har länsstyrelserna även möjlighet att själva använda viltskademedel för inköp av akuta förebyggande åtgärder, som kan lånas ut till behövande djurägare under begränsade tidsperioder.

För att få en kontinuerlig bild av vilka belopp som lagts på att förebygga rovdjursangrepp på tamdjur sedan 2003 redovisas medel som beviljats ur Viltskadeanslaget *och* Landsbygdsprogrammet i samma tabeller och grafer i denna rapport. Observera att summorna för förebyggande åtgärder och ersättningar är avrundade till närmaste tusental, varför en del totalsummor inte alltid går jämt ut i tabellernas rader och kolumner.

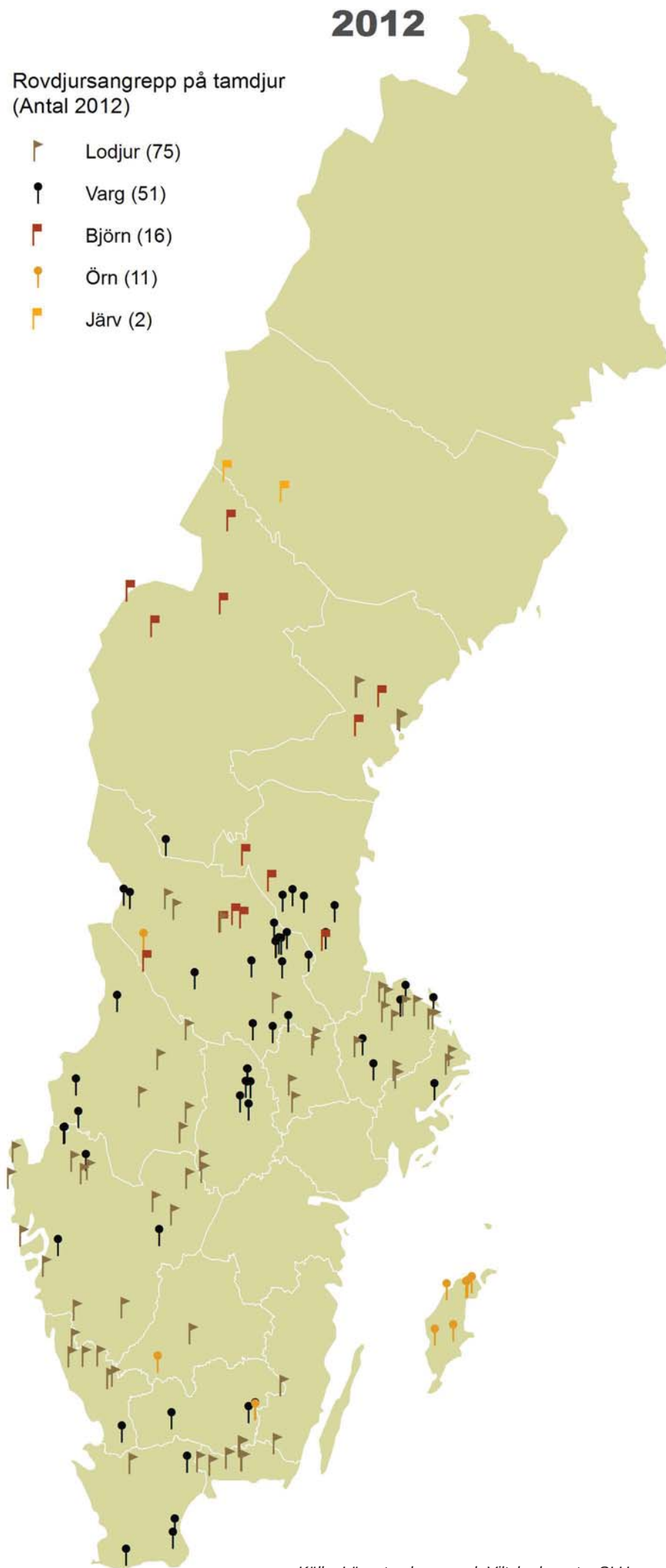
Redovisningen av skador på tamdjur 2012 innefattar angrepp som inträffat under perioden 1 jan – 31 dec 2012. Skador på tamdjur redovisas dels som antal *angrepp* på tamdjur orsakade av björn, kungsrör, lodjur och varg, dels som antal *djur* som angripits av respektive rovdjursart under året.

Samtliga skador i statistiken är besiktigade av länsstyrelsens besiktningsmän. Vid besiktningen gör besiktningsmannen en bedömning av om döds- eller skadeorsaken är orsakad av ett stort rovdjur. Ett tamdjur räknas i denna rapport som angripet av rovdjur om det dödats eller skadats och besiktningsmannen har bedömt sannolikheten till minst 50 % för att rovdjur är orsaken. Angripande rovdjursart är den rovdjursart som besiktningsmannen bedömt mest sannolikt har orsakat angreppet. Även tamdjur som saknas i samband med konstaterade rovdjursangrepp redovisas.

2012

Rovdjursangrepp på tamdjur
(Antal 2012)

- Lodjur (75)
- Varg (51)
- Björn (16)
- Örn (11)
- Järv (2)

Får

Hjort

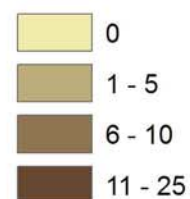

Nöt

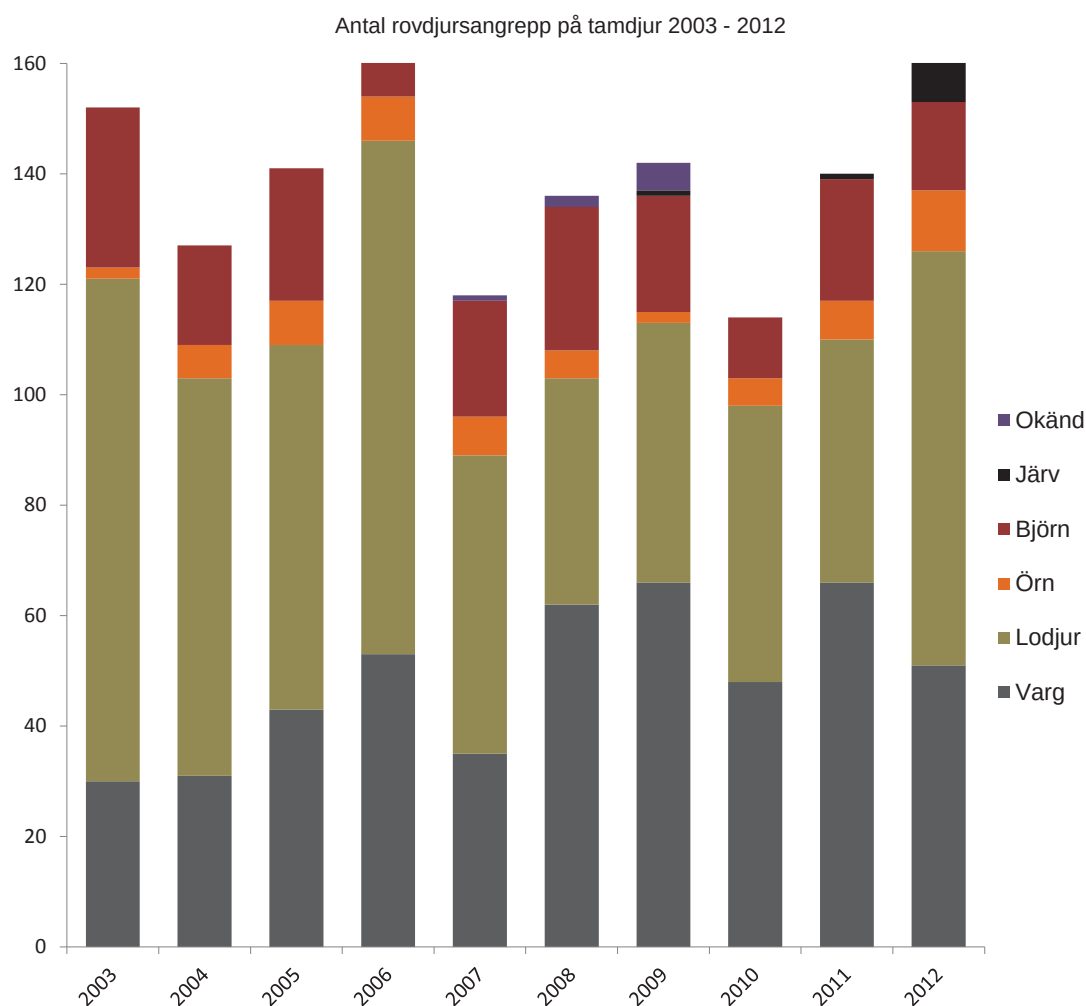
Antal rovdjursangrepp
på tamdjur per län

Antal

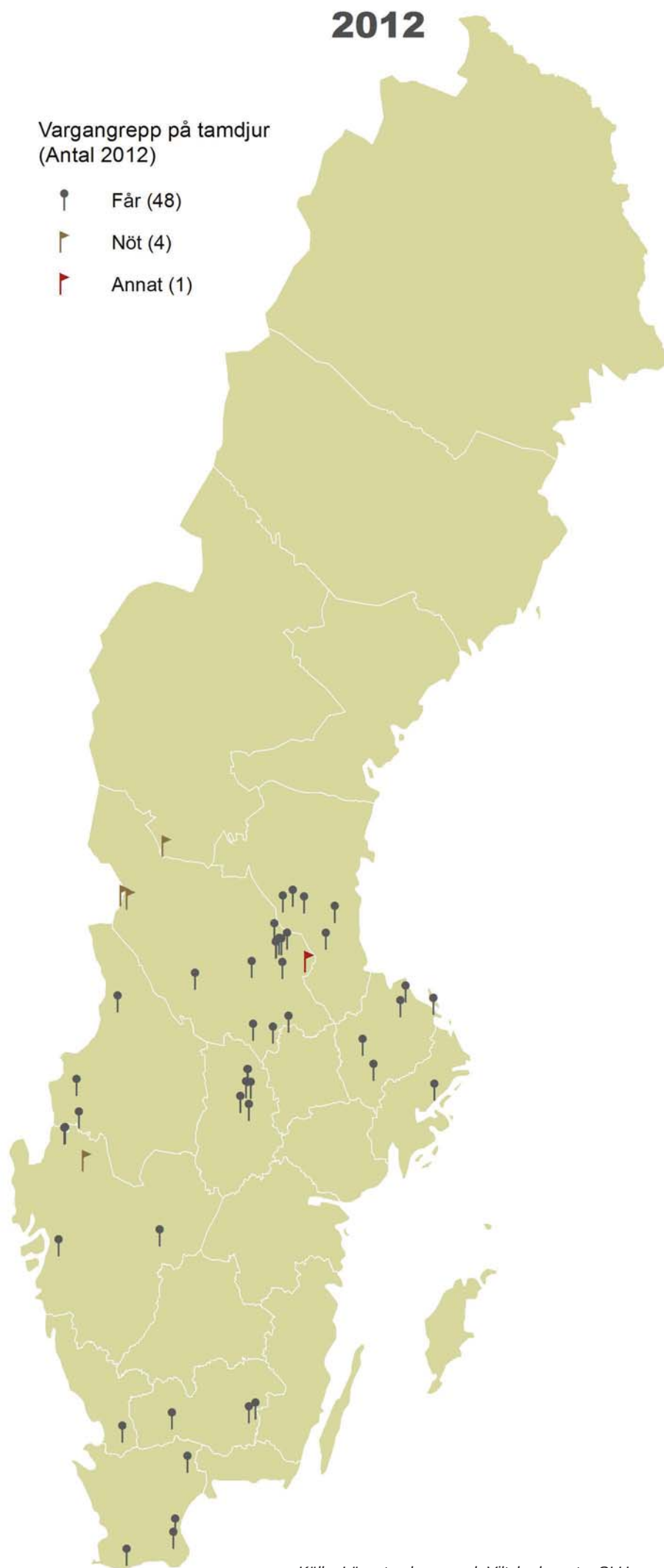
Tabell 1a: Antal rovdjursangripna tamdjur samt antal rovdjursangrepp på tamdjur 2012

Län	Får			Nöt			Get			Hjort			Annat			Totalt	
	Dödade	Skadade	Saknade	Dödade	Skadade	Saknade	Dödade	Skadade	Saknade	Dödade	Skadade	Saknade	Dödade	Skadade	Saknade	Totalt angripna	Antal angrepp
Varg	307	74	31	5	1	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	421	51
Lodjur	99	7	14	1	-	-	-	-	-	28	-	4	1	-	-	154	75
Björn	35	2	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	49	16
Örn	16	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	11
Järv	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	2
Hela Landet	457	83	59	6	2	2	1	0	0	28	0	4	1	0	0	643	153

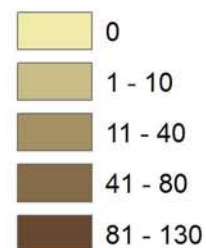

**Tabell 1b: Antal rovdjursangrepp på tamdjur på fäbodbete per län 2012.
Inom parentes redovisas även det totala antalet rovdjursangrepp på
tamdjur i aktuellt län under 2012.**

Län	Björn	Järv	Kungsörn	Lodjur	Varg
Blekinge	-	-	-	-	-
Dalarna	3 (5)	-	1 (1)	2 (5)	4 (15)
Gotland	-	-	-	-	-
Gävleborg	1 (3)	-	-	-	-
Halland	-	-	-	-	-
Jämtland	2 (4)	-	-	-	1 (1)
Jönköping	-	-	-	-	-
Kalmar	-	-	-	-	-
Kronoberg	-	-	-	-	-
Norrbottn	-	-	-	-	-
Skåne	-	-	-	-	-
Stockholm	-	-	-	-	-
Södermanland	-	-	-	-	-
Uppsala	-	-	-	-	-
Värmland	-	-	-	-	-
Västerbotten	-	1 (1)	-	-	-
Västernorrland	1 (4)	-	-	-	-
Västmanland	-	-	-	-	-
Västra Götaland	-	-	-	-	-
Örebro	-	-	-	-	-
Östergötland	-	-	-	-	-
Hela landet	7	1	1	2	5

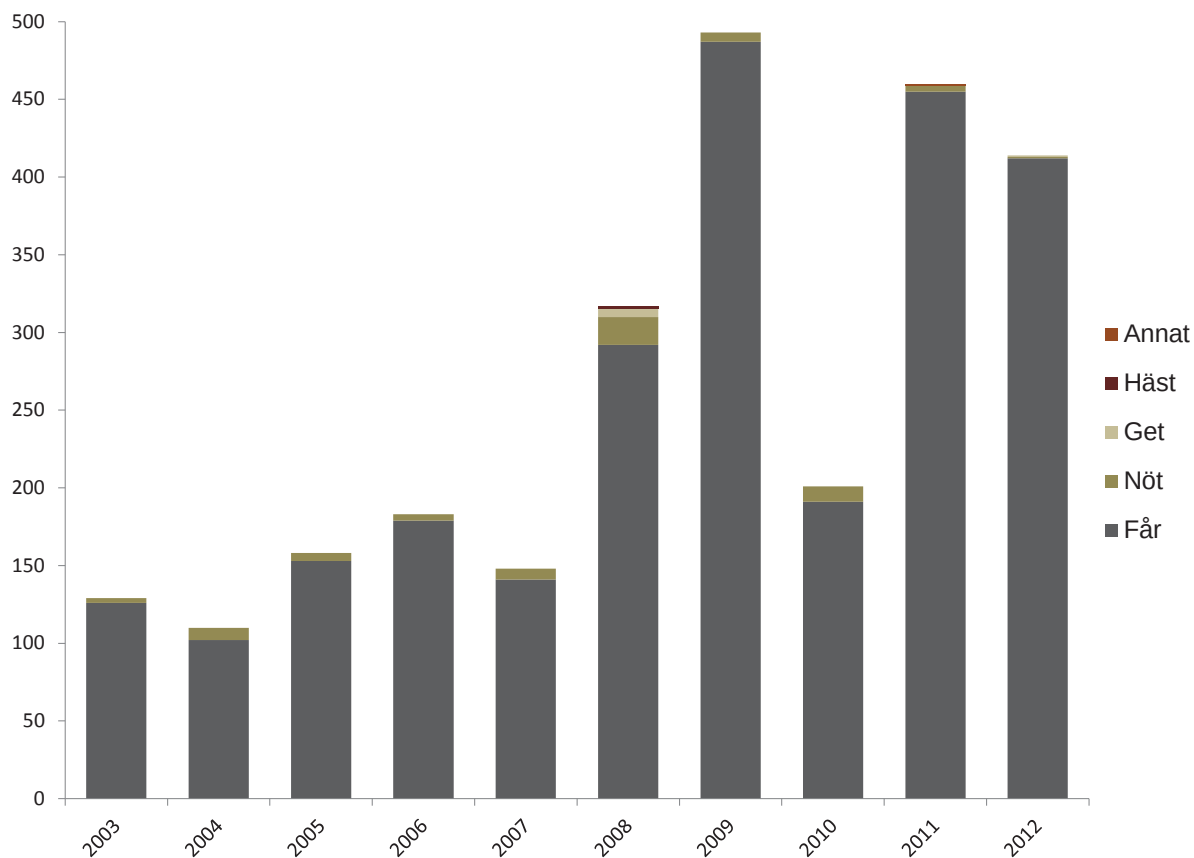
Antal vargangripna
tamdjur per län

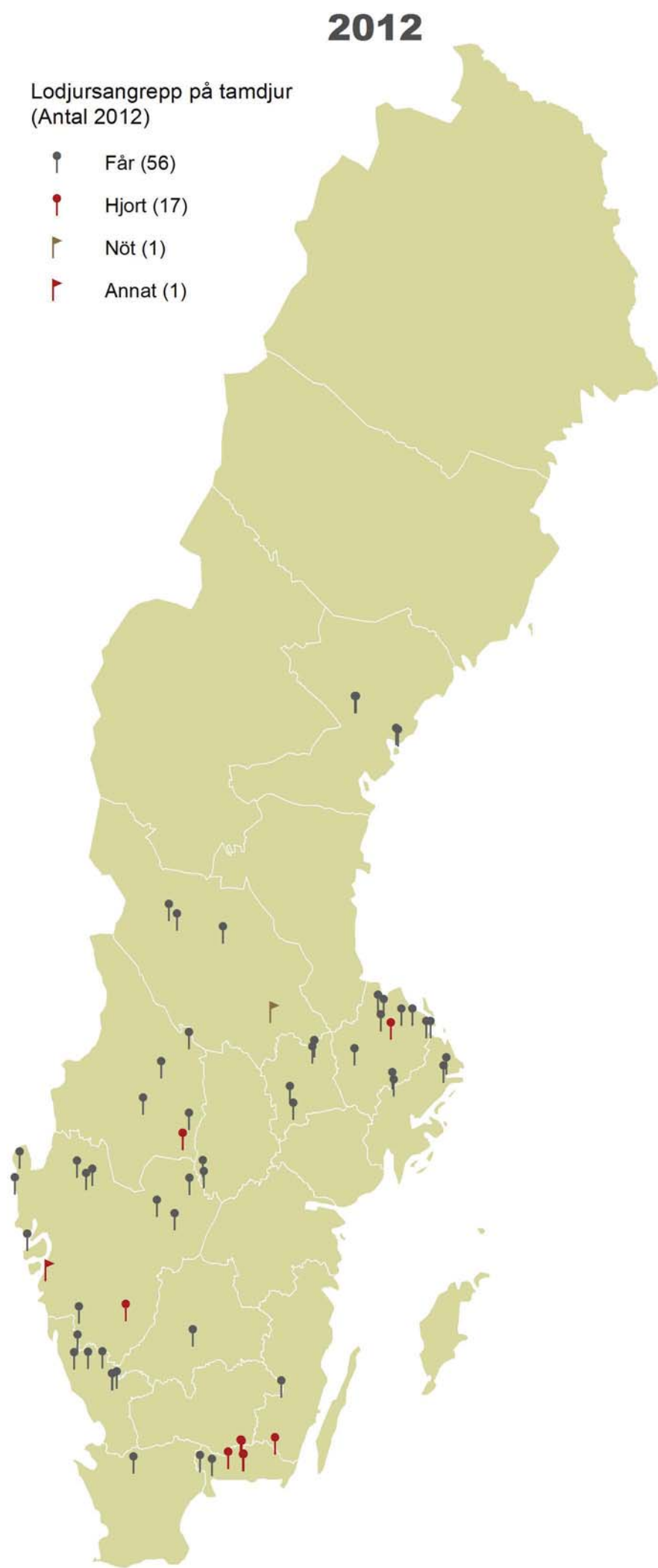

Tabell 2: Antal vargangripna tamdjur 2012

Län	Får			Nöt			Get			Annat			Totalt angripna av varg				
	Dödade	Skadade	Saknade	Dödade	Skadade	Saknade	Dödade	Skadade	Saknade	Dödade	Skadade	Saknade	Får	Nöt	Get	Annat	Totalt
Blekinge	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Dalarna	68	1	8	4	-	2	1	-	-	-	-	-	77	6	1	-	84
Gotland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Gävleborg	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	-	-	-	17
Halland	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	-	-	-	13
Jämtland	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Jönköping	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Kalmar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Kronoberg	13	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	-	-	-	18
Norrbottn	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Skåne	75	47	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	122	-	-	-	122
Stockholm	31	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36	-	-	-	36
Södermanland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Uppsala	35	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	43	-	-	-	43
Värmland	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	6
Västerbotten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Västernorrland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Västmanland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Västra Götaland	9	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	10	1	-	-	11
Örebro	41	15	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	70	-	-	-	70
Östergötland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Hela Landet	307	74	31	5	1	2	1	0	0	0	0	0	412	8	1	0	421

Antal vargangripna tamdjur 2003 - 2012

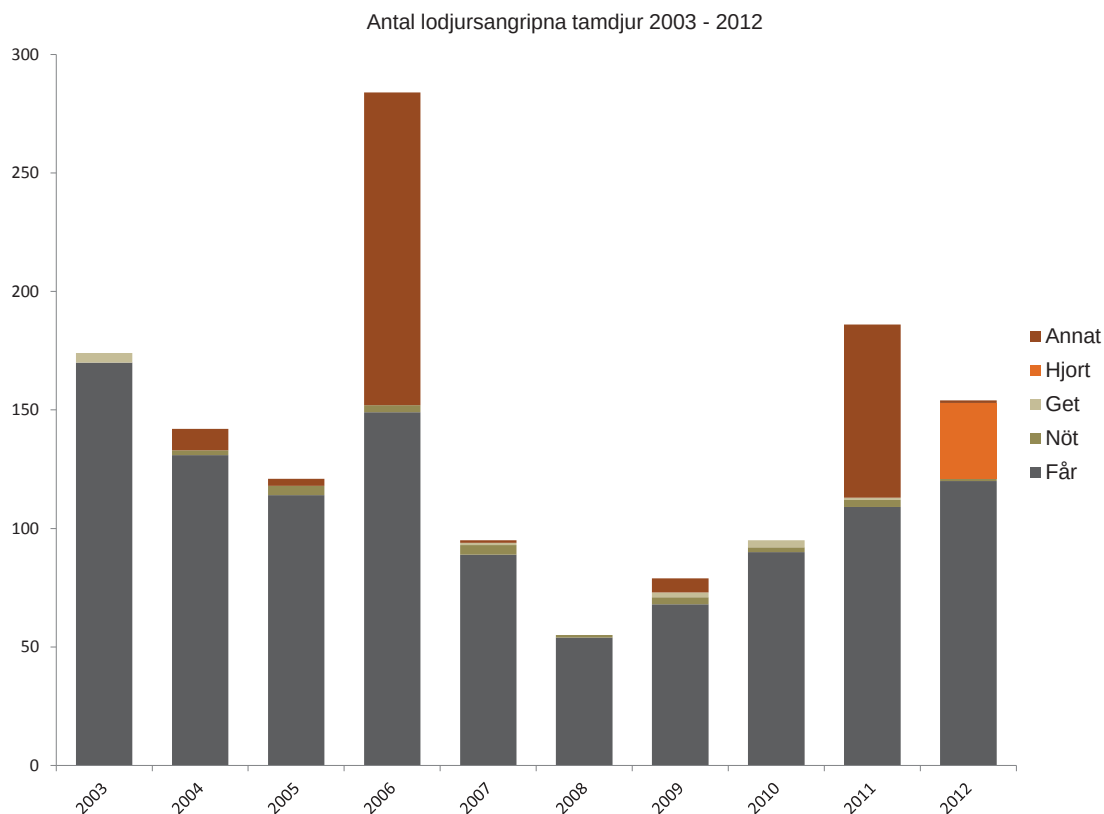

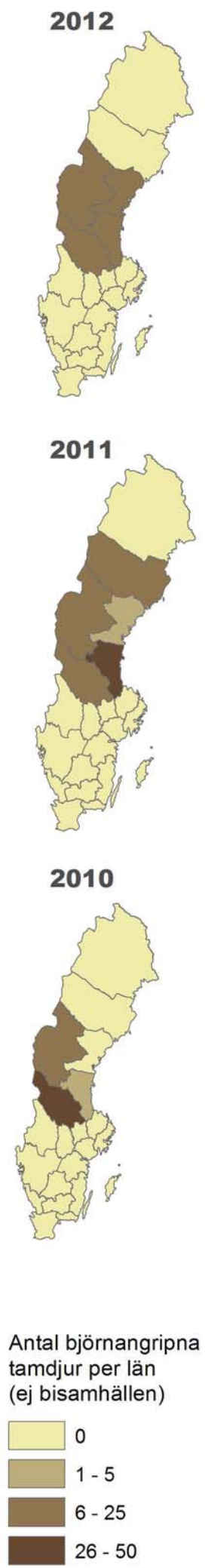
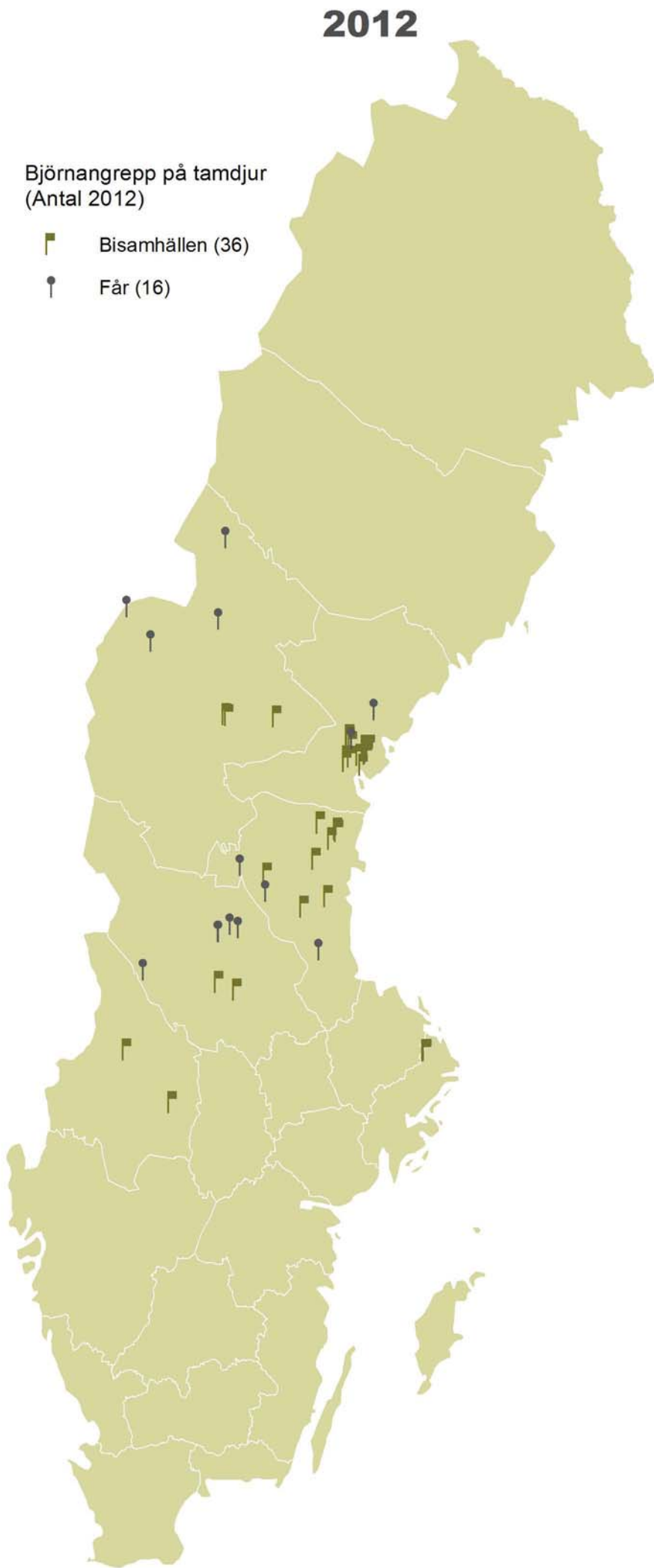

Tabell 3: Antal lodjursangripna tamdjur 2012

Län	Får			Nöt			Get			Hjort			Annat			Totalt angripna av lodjur					
	Dödade	Skadade	Saknade	Dödade	Skadade	Saknade	Dödade	Skadade	Saknade	Dödade	Skadade	Saknade	Dödade	Skadade	Saknade	Får	Nöt	Get	Hjort	Annat	Totalt
Blekinge	2	1	-	-	-	-	-	-	-	18	-	3	-	-	-	3	-	-	21	-	24
Dalarna	4	-	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	1	-	-	-	11
Gotland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Gävleborg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Halland	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	8
Jämtland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Jönköping	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	3
Kalmar	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	2	-	3
Kronoberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Norrbottn	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Skåne	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	3
Stockholm	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	9
Södermanland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Uppsala	25	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	28	-	-	1	-	29
Värmland	4	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	4	-	-	6	-	10
Västerbotten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Västernorrland	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	-	-	-	-	12
Västmanland	6	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	9
Västra Götaland	19	-	5	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	24	-	-	2	1	27
Örebro	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	6
Östergötland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Hela Landet	99	7	14	1	0	0	0	0	0	28	0	4	1	0	0	120	1	0	32	1	154

Hjort särredovisas första gången 2012. Tidigare års angrepp redovisades under "Annat".

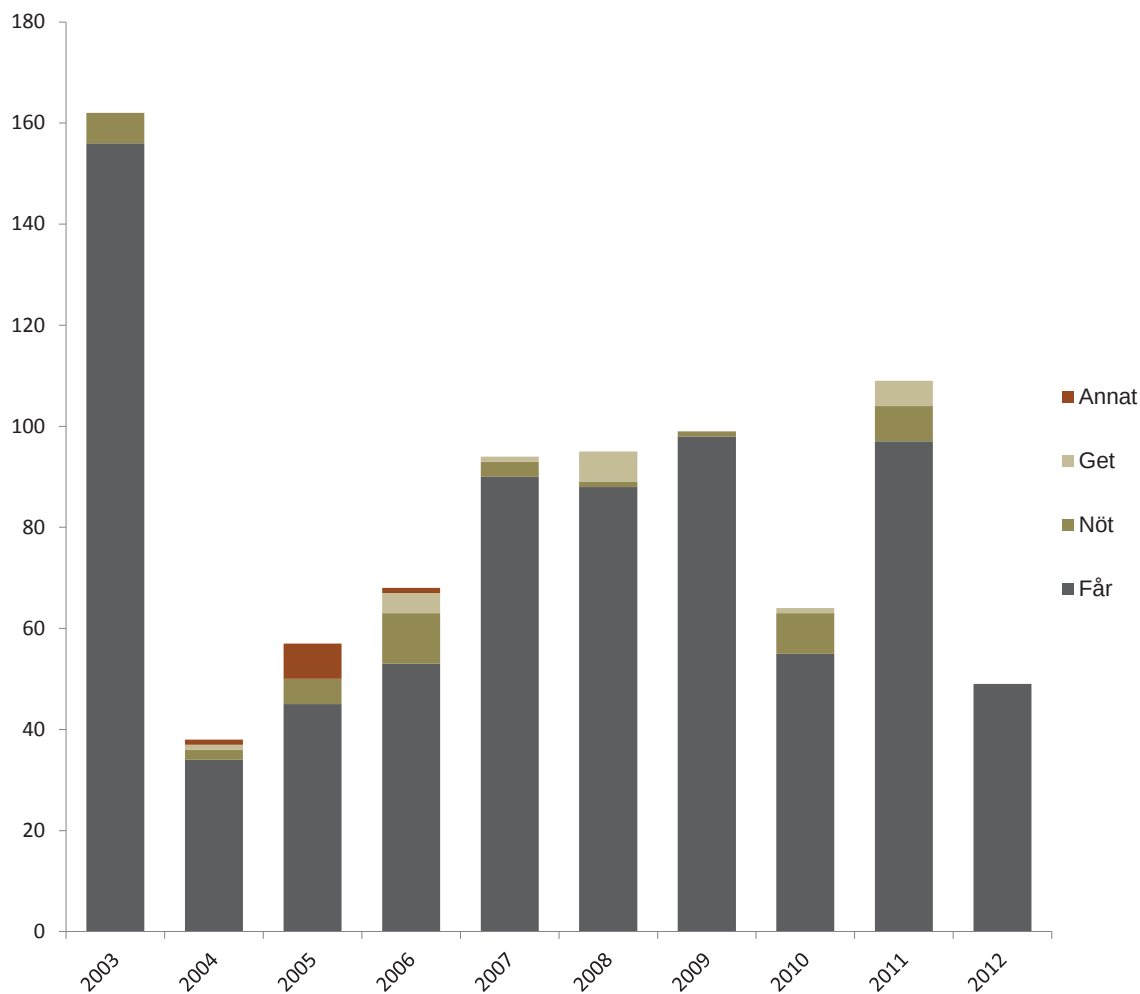

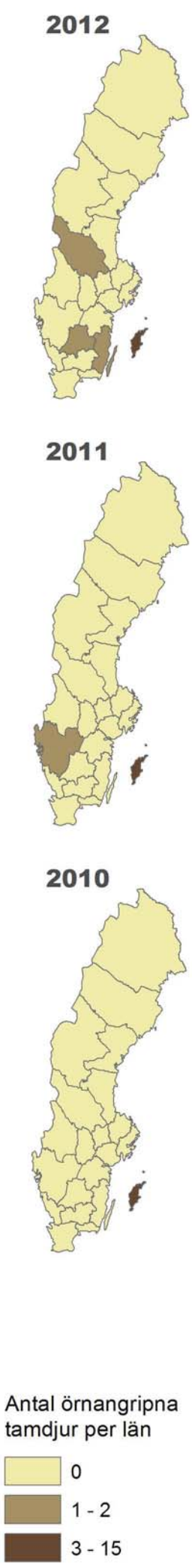
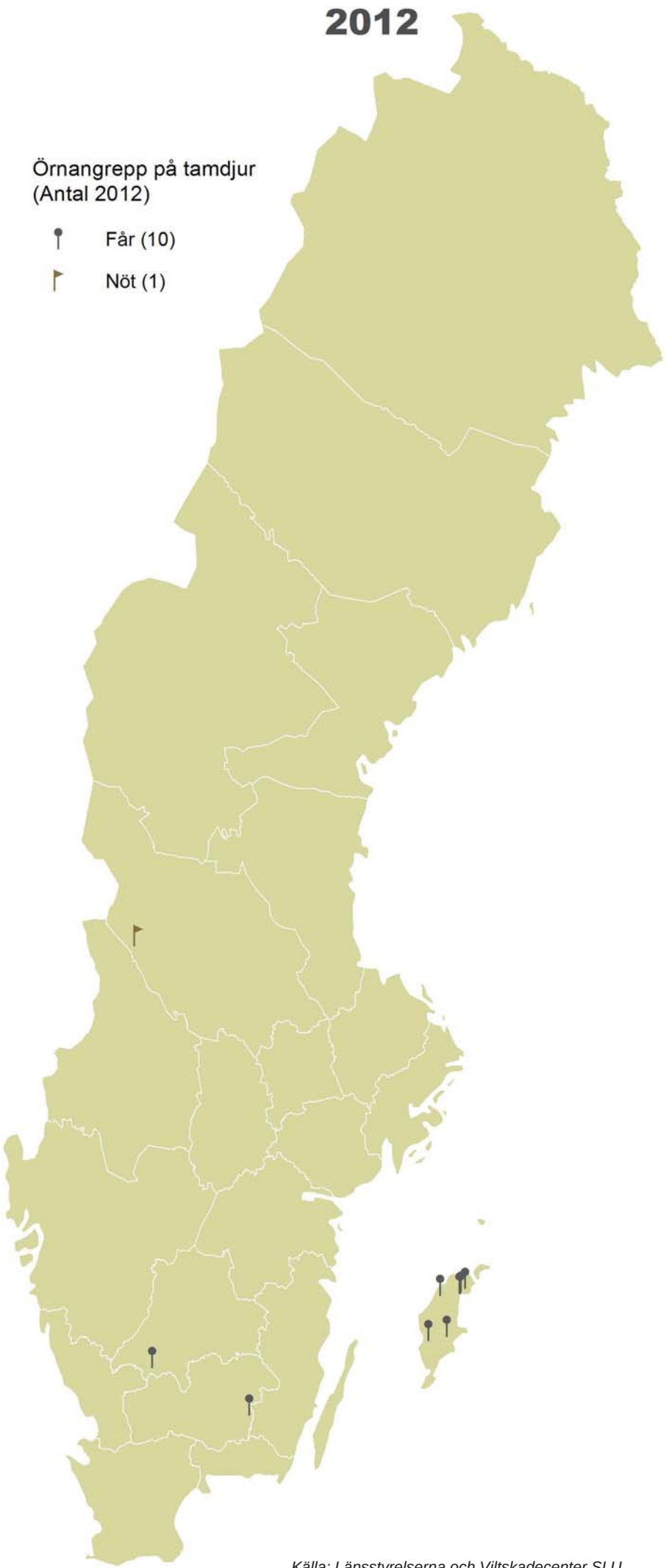

Tabell 4: Antal björnangripna tamdjur 2012

Län	Får			Nöt			Get			Annat			Totalt angripna av björn					Angripna bisamhällen			
	Dödade	Skadade	Saknade	Dödade	Skadade	Saknade	Dödade	Skadade	Saknade	Dödade	Skadade	Saknade	Får	Nöt	Get	Annat	Totalt	Dödade	Skadade	Saknade	Totalt
Blekinge	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	0
Dalarna	8	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	-	-	-	13	13	-	-	13
Gotland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	0
Gävleborg	17	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	-	-	-	19	13	18	-	31
Halland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	0
Jämtland	3	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	8	2	-	5	7
Jönköping	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	0
Kalmar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	0
Kronoberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	0
Norrbottn	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	0
Skåne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	0
Stockholm	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	2	3	2	7
Södermanland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	0
Uppsala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	0
Värmland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	3	13	6	22
Västerbotten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	0
Västernorrland	7	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	9	76	126	-	202
Västmanland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	0
Västra Götaland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	0
Örebro	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	0
Östergötland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	0
Hela Landet	35	2	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	49	0	0	0	49	109	160	13	282

Antal björnangripna tamdjur (ej bisamhällen) 2003 - 2012

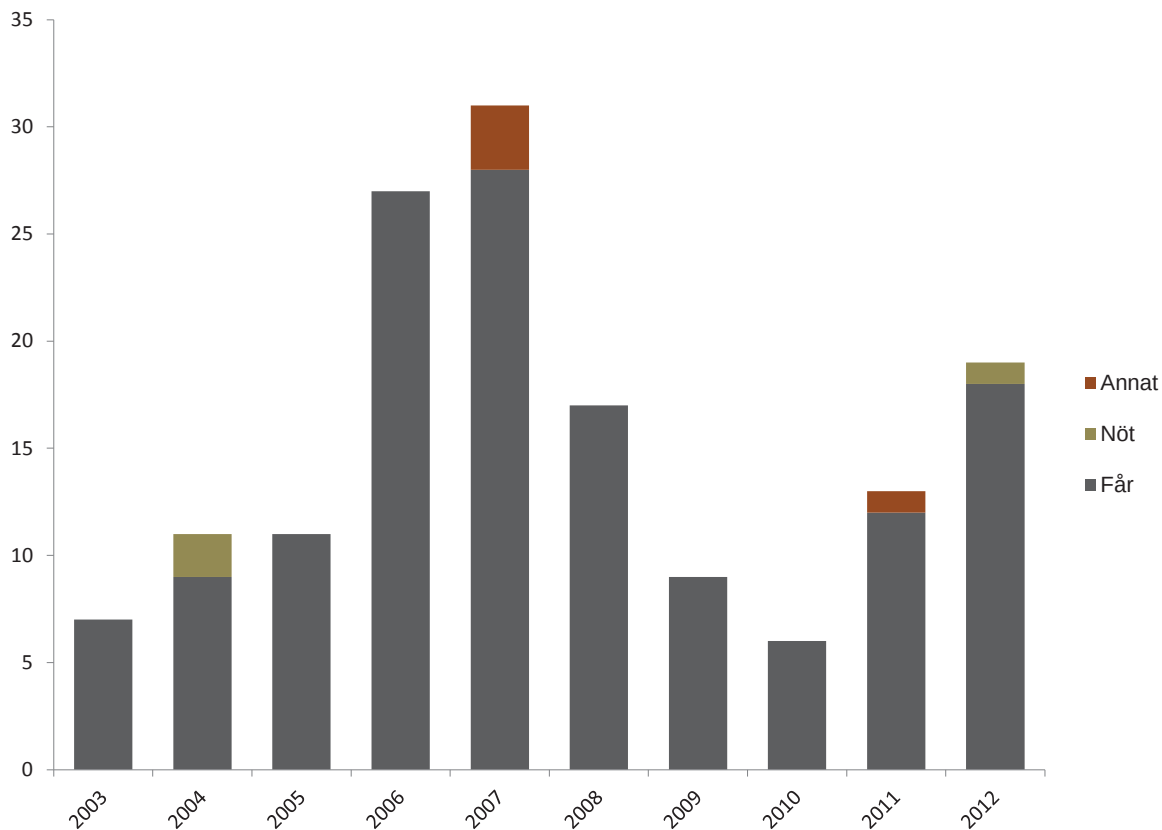

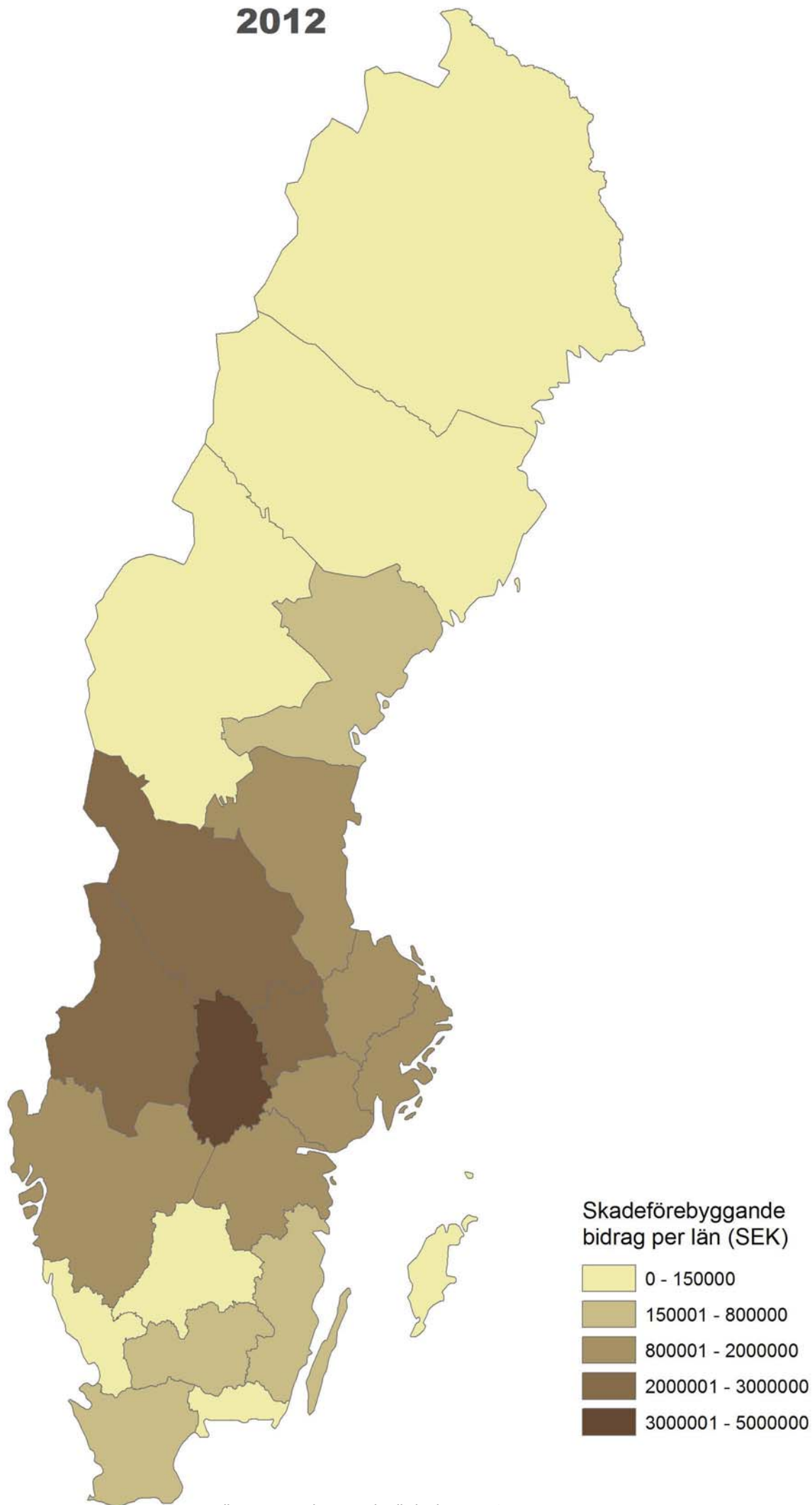
Tabell 5: Antal örnangripna tamdjur 2012

Län	Får			Nöt			Get			Annat			Totalt angripna av örn				
	Dödade	Skadade	Saknade	Dödade	Skadade	Saknade	Dödade	Skadade	Saknade	Dödade	Skadade	Saknade	Får	Nöt	Get	Annat	Totalt
Blekinge	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Dalarna	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Gotland	13	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	-	-	-	15
Gävleborg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Halland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Jämtland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Jönköping	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2
Kalmar	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Kronoberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Norrbottn	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Skåne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Stockholm	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Södermanland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Uppsala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Värmland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Västerbotten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Västernorrland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Västmanland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Västra Götaland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Örebro	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Östergötland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Hela Landet	16	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	18	1	0	0	19

Antal örnangripna tamdjur 2003 - 2012

2012

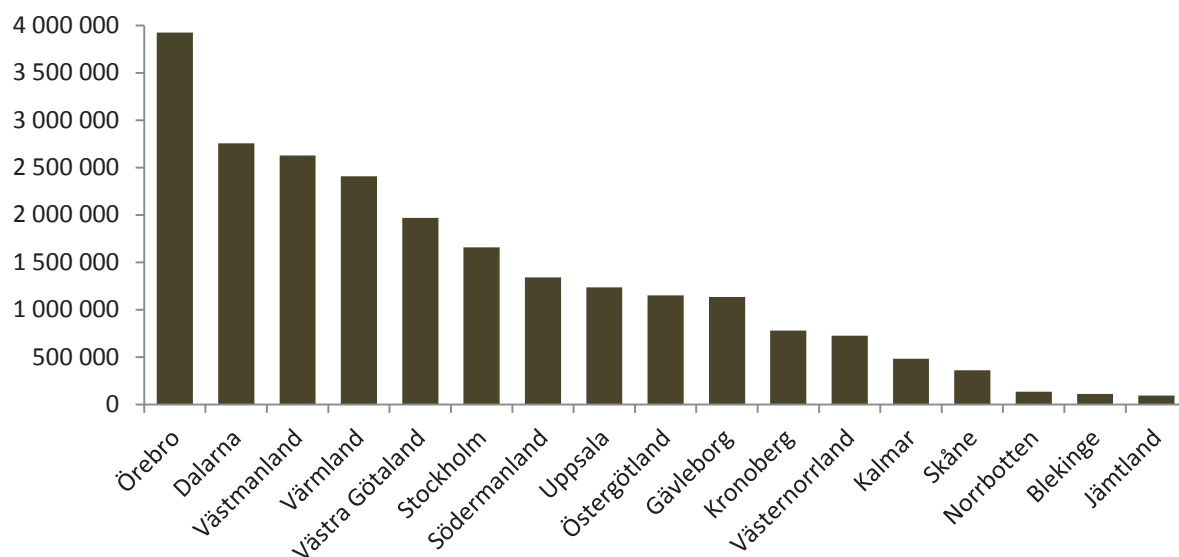

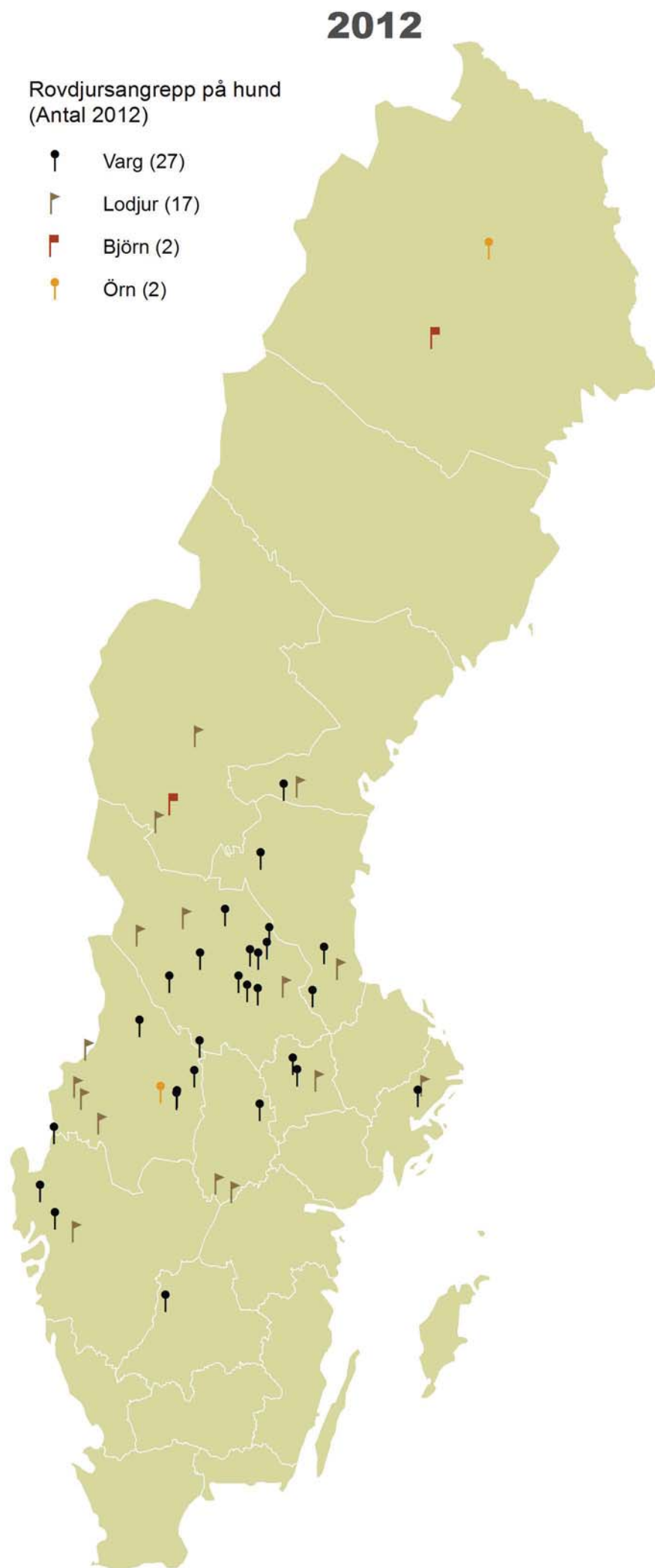
Källa: Länsstyrelserna och Viltskadecenter SLU

Tabell 6: Bidrag för skadeförebyggande åtgärder för skador orskat av fredat rovvilt (SEK)

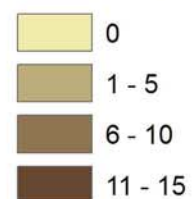
Län	Summa bidrag
Blekinge	111 700
Dalarna	2 756 550
Gotland	-
Gävleborg	1 134 220
Halland	-
Jämtland	92 200
Jönköping	-
Kalmar	481 200
Kronoberg	779 250
Norrbottn	135 000
Skåne	359 280
Stockholm	1 658 000
Södermanland	1 339 200
Uppsala	1 233 600
Värmland	2 405 850
Västerbotten	-
Västernorrland	726 268
Västmanland	2 625 350
Västra Götaland	1 969 750
Örebro	3 923 784
Östergötland	1 149 650
Summa hela landet	22 880 852

Utbetalade bidrag per län 2012

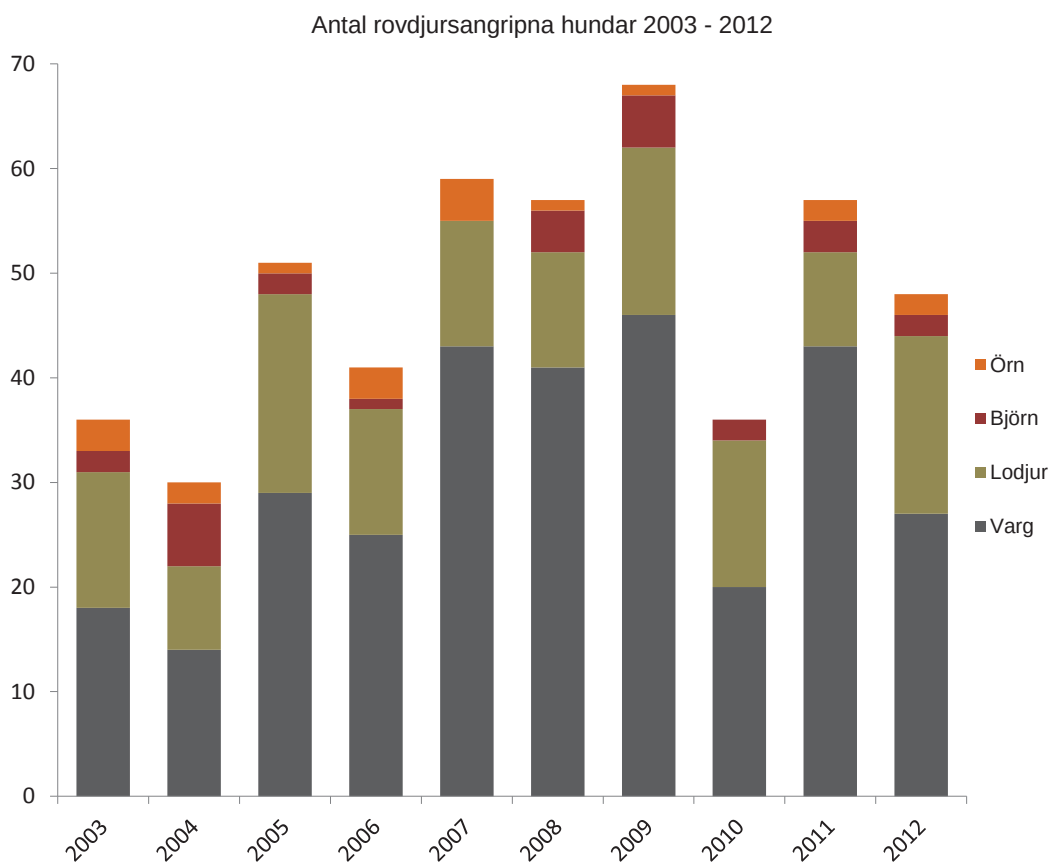

Antal rovdjursangripna
hundar per län

Tabell 7: Antal rovdjursangripna hundar 2012

Län	Varg			Lodjur			Björn			Örn			Totalt angripna hundar				
	Dödade	Skadade	Saknade	Dödade	Skadade	Saknade	Dödade	Skadade	Saknade	Dödade	Skadade	Saknade	Varg	Lodjur	Björn	Örn	Totalt
Blekinge	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Dalarna	7	4	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	11	3	-	-	14
Gotland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Gävleborg	3	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	3	2	-	-	5
Halland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Jämtland	-	-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	2	1	-	3
Jönköping	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Kalmar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Kronoberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Norrbottn	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	1	1	2
Skåne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Stockholm	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	2
Södermanland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Uppsala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Värmland	2	3	-	-	4	-	-	-	-	-	1	-	5	4	-	1	10
Västerbotten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Västernorrland	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	2
Västmanland	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	3
Västra Götaland	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	3
Örebro	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	2
Östergötland	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Hela Landet	15	12	0	0	17	0	0	2	0	0	2	0	27	17	2	2	48

Skada på gröda

Om statistiken

Redovisningen av beviljade bidrag till skadeförebyggande åtgärder och beviljade ersättningar för uppkomna skador grundas på beslut fattade under perioden 1 jan 2012 – 5 februari 2013.

De vanligaste typerna av förebyggande åtgärder är dels utfodring av fåglarna på särskilda platser för att avleda gäss och tranor från värdefulla odlingar, antingen genom odling av "avledningsåkrar" (åkrar som anpassats för att fåglarna ska lockas dit) eller genom spridning av korn under en viss tidsperiod, dels olika skrämselåtgärder (t ex gasolkanoner, flaggor, spegelskrämmor) eller inmatning. Några län finansierar även skrämselkonsulenter (avlönad personal som hjälper till med skrämsel) under särskilt utsatta skadeperioder.

Skador på gröda 2012

De skador som redovisas på gröda är besiktigade och beviljade av länsstyrelsen. I många fall har flera olika fågelarter orsakat skada på samma plats under en viss tidsperiod. Endast uppgifter om skador på gröda som beviljats av länsstyrelserna redovisas (med undantag för björnskadorna). Skador från grågäss har under senare år ersatts alltmer sällan då man istället givet utrymme för utökade möjligheter till skyddsjakt utöver den allmänna jakttiden. Som framgår av tabell 8 arbetar flera län istället på att lämna bidrag till olika slags förebyggande åtgärder. Under 2012 kom dessutom ytterligare en regeländring som innebär att grågässen får skyddsjagas året runt, utan tillstånd från länsstyrelserna, för att förhindra skada på oskördad gröda. Detta har troligen medfört en ännu mer restriktiv hållning för skadeersättningar ämnade för grågäss. Björnar orsakar ibland även skador på gröda. De skador som registrerats i Rovdjursforum rör nästan uteslutande skador på ensilagebalar.

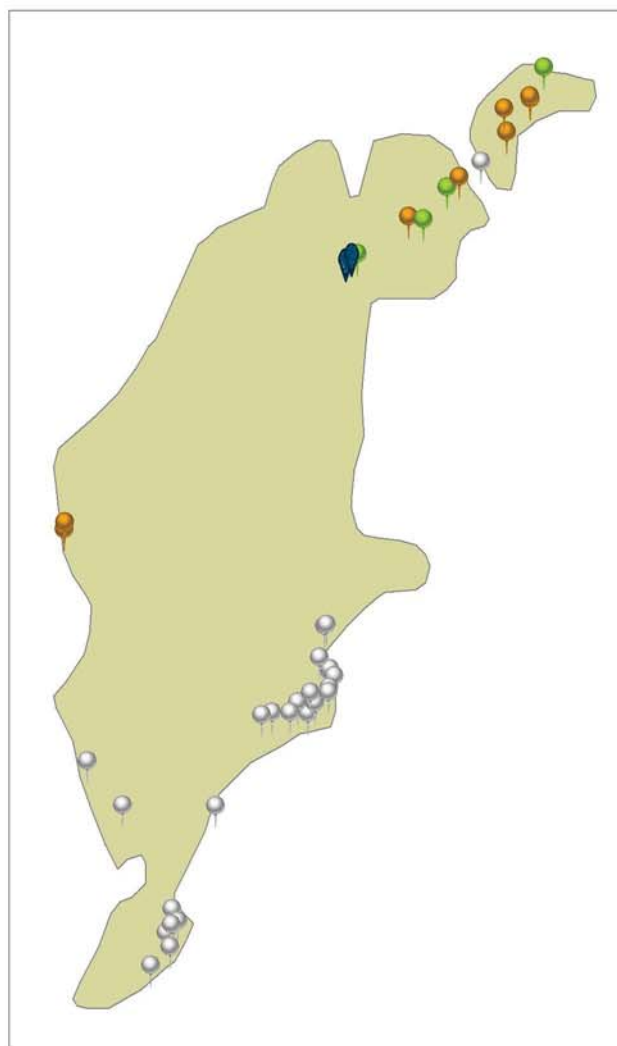
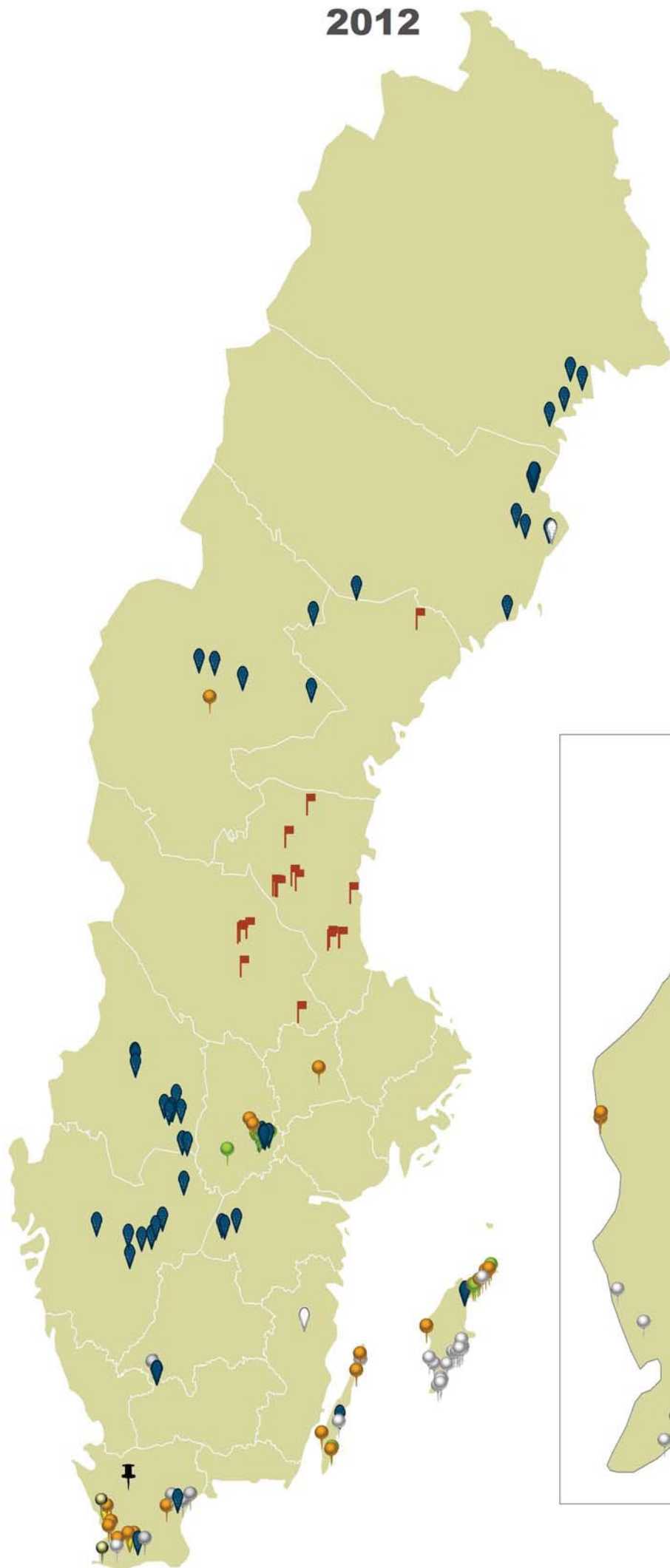
Beviljade bidrag och ersättningar 2012

Under 2012 beviljade länsstyrelserna bidrag till förebyggande åtgärder med 1 986 000 kr (tabell 8). Den sammanlagda ersättningen för skador på gröda uppgick till 3 699 000 kr (tabell 8).

2012

Skada på gröda av fredat vilt (antal 2012)

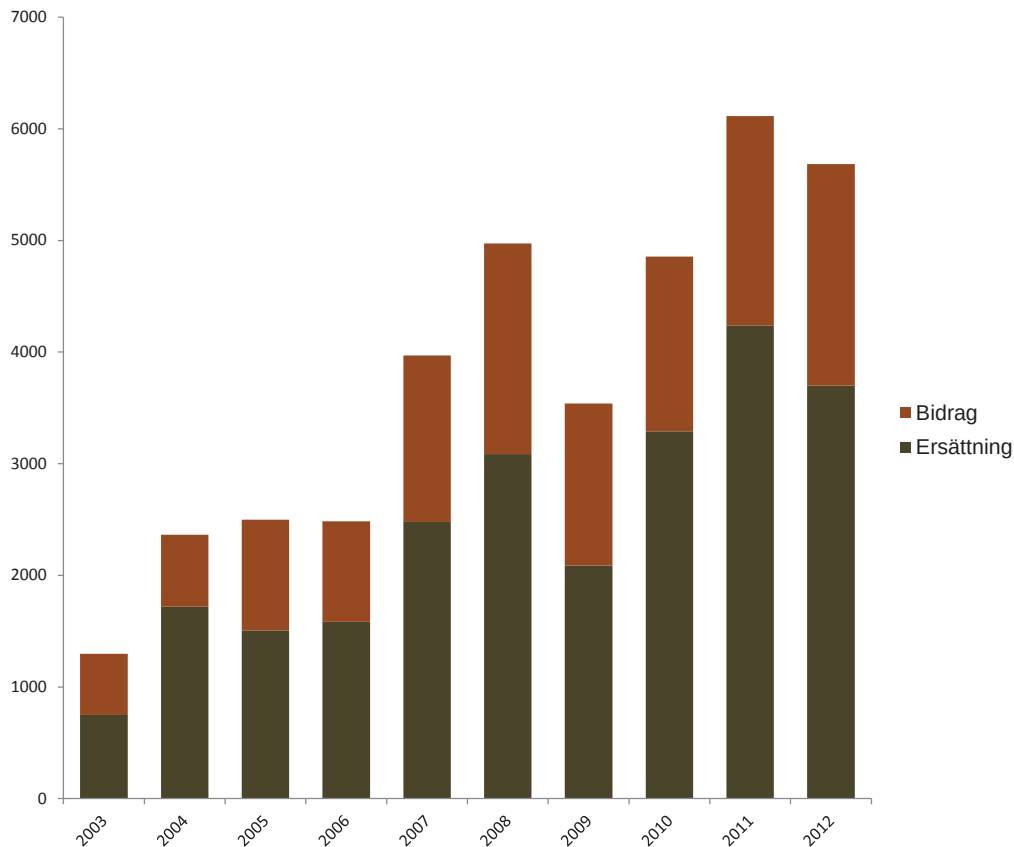
- Trana (61)
- Vitkindad gås (28)
- Flera gåsararter (25)
- Björn (22)
- Gås och Trana (12)
- Grågås (6)
- Blåsgås (2)
- Svan och gås (2)
- Sångsvan (2)
- Sångsvan och trana (1)
- Korp (1)

Tabell 8: Av länsstyrelserna beviljade bidrag till skadeförebyggande åtgärder och ersättningar för uppkomna skador av fredat vilt på jordbruksgrödor under 2012 (tusen kronor)

Län	Skadegörare												Ersättning och bidrag		
	Bljörn	Blågåsa	Grågås	Vikindad gås	Sångsvan	Trana	Korp	Flera gåsar arter	Sångsvan och gås	Trana och gås	Trana och Sångsvan	Korp	Ersättning totalt	Bidrag	Totalt
Blekinge	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dalarna	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	26	-	26
Gotland	-	-	-	475	-	23	-	189	-	224	-	-	910	279	1190
Gävleborg	76	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	76	-	76
Halland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jämtland	-	-	-	-	-	52	-	1	-	-	-	-	53	-	53
Jönköping	-	-	31	-	-	49	-	-	-	-	-	-	80	-	80
Kalmar	-	-	-	51	14	38	-	54	0	16	-	-	172	-	172
Kronoberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norrbottn	-	-	-	-	-	74	-	-	-	-	-	-	74	-	74
Skåne	-	122	58	18	-	50	14	193	57	-	-	14	512	153	665
Stockholm	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Södermanland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uppsala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Värmland	-	-	-	-	-	424	-	-	-	-	-	-	424	-	424
Västerbotten	-	-	-	-	56	481	-	-	-	-	-	-	537	16	553
Västernorrland	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3
Västmanland	-	-	-	-	-	-	-	31	-	-	-	-	31	-	31
Västra Götaland	-	-	-	-	-	124	-	-	-	-	-	-	124	-	124
Örebro	-	-	-	-	-	155	-	26	0	410	43	-	634	904	1538
Östergötland	-	-	-	-	-	43	-	-	-	-	-	-	43	634	677
Hela landet	105	122	89	544	70	1513	14	494	57	650	43	14	3699	1986	5686

Bidrag och ersättning för skador på gröda 2003 - 2012 (tusen kronor)

Viltskadecenter är ett serviceorgan för myndigheter, organisationer, enskilda näringsidkare och allmänheten. Centret arbetar på uppdrag av Naturvårdsverket och tillhör Sveriges Lantbruksuniversitet. Viltskadecenter bistår bland annat med information om förebyggande åtgärder för att förhindra skador från fredat vilt.

Viltskadecenter, Grimsö Forskningsstation, 730 91 Riddarhyttan
www.viltskadecenter.se

ISBN 978-91-86331-53-5